

Vereniging Oud Oegstgeest

Postbus 1076
2340BB Oegstgeest
071 5726520
secretaris@oudoegstgeest.nl

College van Burgemeester en wethouders
T.a.v. Team Ruimte/ Beleid en Advies
Postbus 1270
2340 BG Oegstgeest

Oegstgeest, 24 april 2020

Betreft: Erfgoednota 2020
Kenmerk: VOO - 2020-001

Geacht College,

Sinds de zomer van 2019 wordt door een externe auteur gewerkt aan een nieuwe Erfgoednota. Onze vereniging heeft zowel met de portefeuillehouder als ambtelijk een aantal keer van gedachten kunnen wisselen over dit onderwerp. Wij zijn verheugd over het voornemen om spoedig een dergelijke beleidsnota tot stand te brengen. Daarmee wordt o.i. een lacune gevuld die al enige tijd gepaste aandacht van de gemeente voor monumenten zorg in de weg heeft gestaan. Dat is een goede ontwikkeling.

Wij nemen de gelegenheid om een aantal wensen rondom Monumentenzorg in Oegstgeest (opnieuw) onder uw aandacht te brengen, omdat deze alle gerelateerd zijn aan deze Nota in wording.

1e Beleid, aandacht en budget.

Ons dorp is rijk aan Monumenten en dit wordt in het algemeen breed gewaardeerd. Naast een aantal Rijks- is er een lijst met Gemeentelijke Monumenten. Onze vereniging maakt zich al ruim 30 jaar sterk voor behoud en promotie van vooral monumentale gebouwen in ons dorp. Niet alleen door te pleiten voor behoud, maar ook tijdig onderhoud en het geven van informatie over de historie van dergelijke plekken aan een groot publiek. Voor een deel leunt de toekomst van historische gebouwen op het beleid van overheden. Daarom is het ook nodig, dat er weer continue aandacht voor dit onderwerp in de gemeentelijke organisatie ontstaat. Als gemeente en VOO structureler kunnen samenwerken, zou het erfgoed in onze gemeente daarvan moeten kunnen profiteren. Daarvoor moet structurele capaciteit binnen het gemeentelijk apparaat worden geborgd. En budget. Een beleidsnota zonder personele capaciteit en werkkapitaal zou een loos gebaar worden. We gaan ervan uit dat -met ons- ook uw College en de Raad dat niet willen.

2e Nieuwe monumenten.

Naast genoemde Rijks- en Gemeentemonumenten brengen wij mede op verzoek van de portefeuillehouder 24 "nieuwe" objecten onder uw aandacht, die een plek zouden mogen krijgen in bedoelde nota. Deze is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Wij hebben een strenge selectie gemaakt uit een langere lijst met "kandidaten". Nieuw is uiteraard relatief, want enkele objecten zijn eeuwen oud. Het betreft een collectie van historische locaties, beschermwaardige gebouwen, bruggen en routes tussen Oegstgeest en omliggende dorpen en steden. Het gaat ons er niet primair om dat deze alle de status van monument zouden moeten krijgen, hoewel we dat voor enkele wel expliciet vragen, zie onder 3e. We vragen wel dat de nota een onderlegger wordt voor proactief beleid en acties vanuit de gemeente om het historische erfgoed meer prominent in beeld te brengen.

Zo is het ronduit verbazend, dat we een Oudenhof-burcht hadden uit de 9e eeuw, die vrijwel geen inwoner kent of weet te liggen¹, terwijl we er massaal op uit trekken om voormalige oude gebouwen in andere landen te bewonderen!

¹ Irispark bij Lange Voort

Graag gaan we in gesprek over de vormgeving en de uitvoering van dat beleid. Wij bieden aan, daarin onze rol te (blijven) nemen.

3e Pleidooi voor bescherming.

Een aantal van de objecten uit onze lijst met aanbevelingen willen we expliciet voordragen voor gemeentelijke bescherming, cf. art. 3.16 van de Erfgoedwet in combinatie met art. 5.1 van de Erfgoedverordening Oegstgeest. Het betreft:

- #5 Entreegebouw Endegeest, uit 1933
- #8 Zendingshuis, 1917
- #9 Bollenschuur, 1931
- #11 Weidepaviljoen Endegeest, 1915
- #13 Kwaakbrug, 1657

We beseffen dat dit pleidooi in de tijd samenvalt met de beleidsvorming rond Endegeest en dat uw gemeente voor de Kwaakbrug recent een renovatieproject is gestart. We roepen uw college op dit momentum te benutten en waar het in uw rol past concrete stappen voor deze beschermwaardige historie te zetten!

4e Informatiepanelen

Omdat onze vereniging beseft dat draagvlak voor monumentenzorg onder brede lagen van de bevolking nodig is, hebben we het initiatief genomen om nog dit jaar een 10-tal informatiepanelen in het straatbeeld te plaatsen. Op die manier bieden we de historie aan het publiek aan, zonder dat die daarnaar op zoek hoeft te gaan.

Dit initiatief is bij uw gemeente al bekend en er worden ambtelijk eerste stappen gezet voor realisatie. Onze planning is dit vóór het Open Monumentenweekend te realiseren.

Wij doen een beroep op u voor versnelling van dit project, het aanwenden van uw invloed voor een vlotte vergunnings-behandeling en een financiële bijdrage van € 7.500.

Onze vereniging kan de overige € 7.500 bijdragen uit eigen middelen.

5e Sluisbrug

De gemeente werkt aan vernieuwing van de Sluisbrug in de Dorpsstraat. In het najaar is veel geïnvesteerd in overleg over de randvoorwaarden die onze vereniging wil hanteren om bij nieuwbouw ook de historie van deze plek te respecteren. Ambtelijk zijn afspraken gemaakt over historiserende elementen in het ontwerp van de nieuwe brug en over een extra informatiepaneel c.a. op kosten van het project, dat na realisatie de herinnering aan de oude brug levend mag houden. Graag krijgen we ook bestuurlijk bevestiging van deze afspraken.

Met vriendelijke groet,
Historische Vereniging Oegstgeest (VOO)

Rob Sturm
Voorzitter

Cc: Gemeenteraad, Monumentencommissie

Bijlage: Lijst Monumenten voor Erfgoednota 2020

Aanbevelen voor Erfgoednota		Naam	Adres	Uit	Eigenaar	Gebruik (huidig)	Laatste Opknappbeurt	Onderbouwing
1	Locatie	de Oudenhof	Irislaan	9e eeuw	pm	park	nvt	Voormalige burcht diende als bescherming tegen Vikingen. Van 1190-1342 resideerden de Heren van Oegstgeest er.
2	Locatie	Overdorp (vml nederzetting)	Rhijnhofweg (Nw.Rhijngeest)	Merovingisch	pm	Bio Science Park Oegstgeest	nvt	Oudst bekende bewoning binnen actuele gemeentegrens
3	Locatie	Postbrug-locatie	Haarlemmerstraatweg	1945	Rijk	weg	1932	historische plek i/vm bombardement
4	Locatie	Abtspool	Abtspoolweg	1458/1591	pm	Abtspoolweg / sportpark ASC	nvt	Gesloopt in 1863
5	BW	Entreegebouw Endegeest	Endegeeststraatweg 5	1933	Oudendal	Leeg	pm	Dudok was inspiratie voor ontwerp: stijl uniek voor O.
6	BW	Oude Gemeenteschool	Geversstraat 5	1879	?	sportschool Rob vd Hoorn	2000	onduidelijk waarom nu geen GM meer?
7	BW	Boerderij Mariahoeve	Mariahoevevliet 3	19e eeuw		Woonhuis in boerderij		Eén van de laatste grote hoeves in het dorp
8	BW	Zendingshuis	Heendrik Kraemerpark 1-12	1917	VVE?	woningen	2004	naasten boek van Schmidt tgv 100-jare bestaan, zie OC
9	BW	bollenschuur	Rijnsburgerweg 43a	1931	D.J. Kromhout	Woonhuis	2010	Eén van drie laatste bollenschuren in O.
10	BW	villa de Beukenhof	Terweeweg 2-4	16e eeuw	BV ...	hotel-restaurant	regelmatig	Er is brede sympathie voor de Beukenhof, met een positief imago ook buiten het dorp.
11	BW	Wedepaviljoen	Spechtlaan 2-4	1915	Oudendal	Leeg	?	Naast Kasteel en Entreegebouw het meest beschermwaardige gebouw vd vml. Psychiatrische inrichting
12	Brug	Warmonderhekkbrug	Abtspoolweg	1637		weg	1988	belangrijk in de de route over deze strandwal
13	Brug	Kwaakbrug	Haarlemmertrekvaart	1657	gemeente	weg	"in slechte staat"	Project restauratie en herstel monumentale status is gestart
14	Brug	Visserbrug	Haarlemmertrekvaart	1657		onderdeel van trekvaart jaagpad	2010	
15	Brug	Drakenbrug	Rhijngeeststraatweg 9	ca. 1840	ZH-Landschap	brug	2017	
16	Brug	Sluisbrug Pastoorwetering	Dorpsstraat		gemeente	weg	in planning 2022	VOO accepteert nieuwbouw, mits historiserend ontwerp en historisch informatiebord op maaveld (kosten gemeente)
17	Route	Haarlemmertrekvaart	Haarlemmertrekvaart	1657	?	waterweg, pleziervaart		Historische trekvaartroute Leiden - Haarlem
18	Route	IJfsweg	nu Wijfienbachweg & Terweeweg	17e eeuw	gemeente	weg		RS "onleesbare historie"
19	Route	"route Oegstgeest-Leiden"	via Maredijk	13e eeuw	gem. Leiden ?	fietspad langs Leidse Hout		Oudste weg tussen Leiden en de Oudenhof
20	Route	Oegstgeester Kanaal, voorheen de Rijnsburgse Vliet		1840	HHR ?	pleziervaart en afwatering		Aanleg in kader drooglegging Haarlemmermeer
21	Route	"Pasterweg Den Haag - Haarlem"	div. wegen	1400		locale weg		Hoofdweg Den Haag - Haarlem/Amsterdam tot aanleg A44. In 1866 gedeeltelijk verhard, in 1805 bestraat.
22	Route	"route Leiden-Rijnsburg via Vijfhuizen"	div. wegen	1466	gemeente	weg		In Vijfhuizen sloot de weg aan op de weg naar Haarlem. Vijfhuizen is één van de buurtschappen waaruit het dorp is gegroeid
23	Route	"Route Leiden-Warmond"	div. wegen	15e eeuw	gemeente	weg		Weg over de Poelgeest-strandwal naar het noorden via Warmond.
24	Route	Zandsloot	langs Oudenhofmolen, Geversstraat	Be of 1De eeuw	?	grotendeels gedempt		Via de Zandsloot werd gedurende de middeleeuwen zand richting Leiden vervoerd t.b.v. bouwterreinen.

Legenda Categorieën

4x	Locatie	Locatie met historische betekenis waar de oorspronkelijke bebouwing grotendeels is verdwenen
7x	BW	Beschermwaardige gebouwen, waarvoor de vereniging aan de gemeente de status van GM adviseert
5x	Bruggen	Van oudsher zijn bruggen vaak kenmerkende elementen van een verbindingsroute. In geval Oegstgeest routes naar Warmond, Leiden en Haarlem
8x	Route	Historische routes